

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

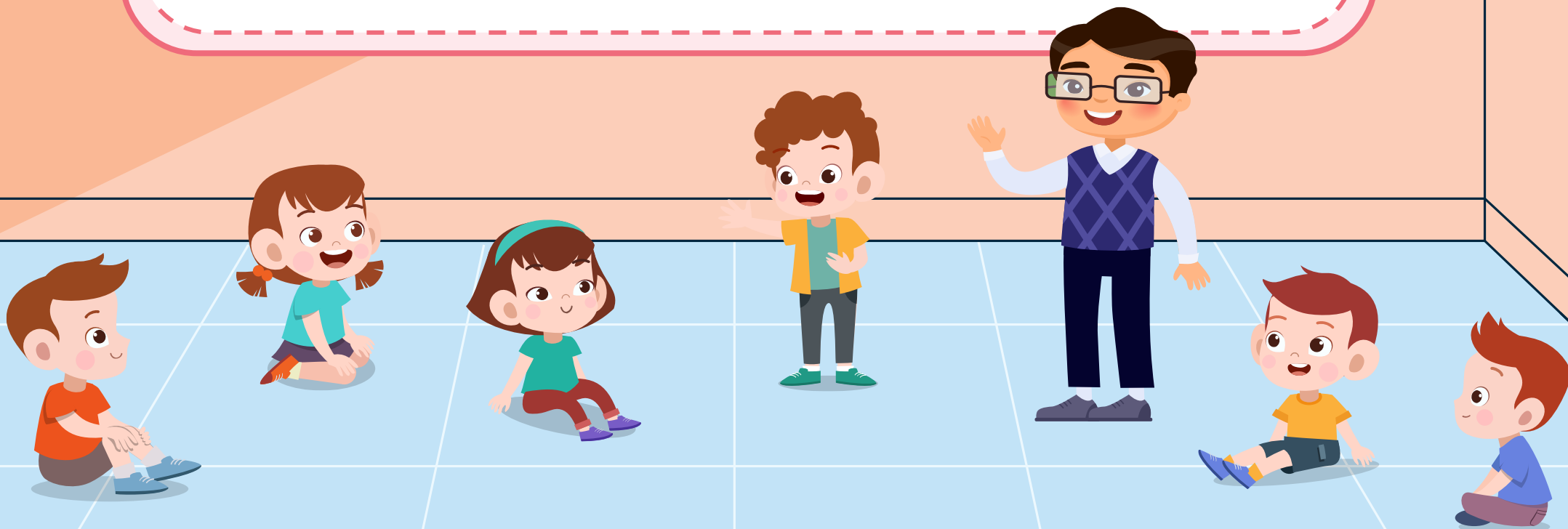
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำช่วยกริยา

ครูผู้สอน ครูชลรัถย์ คงกำเนียด

ให้นักเรียนอ่านประโยคต่อไปนี้
“ฉันจะไปหาเขาวันนี้”

คำถามชวนคิด ?

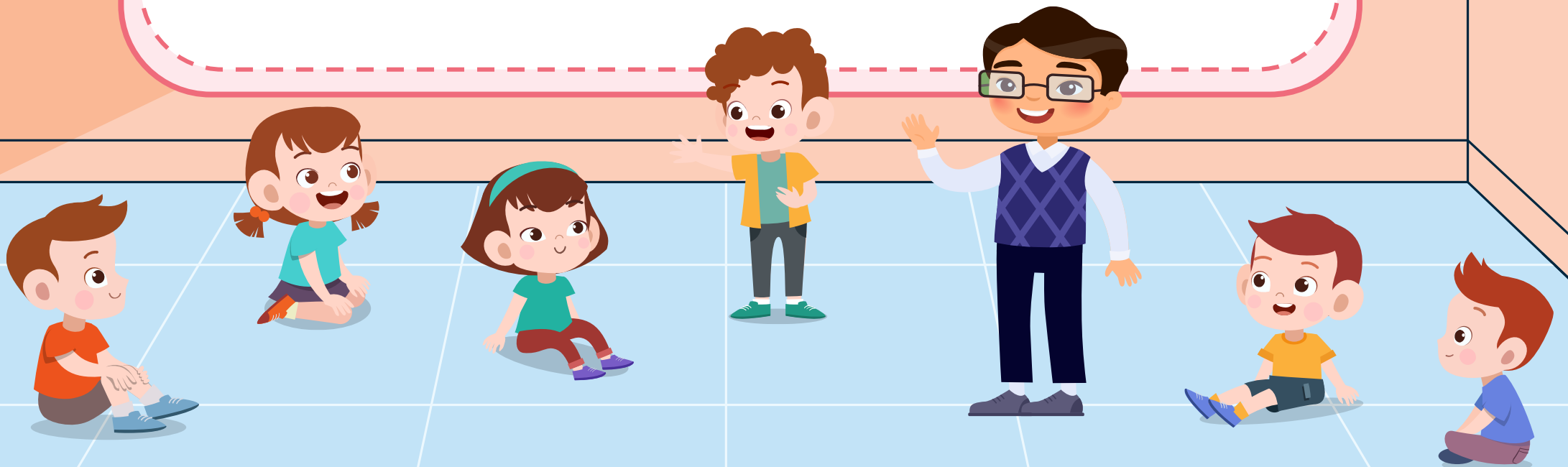
คำถาม : นอกจากคำกริยา
นักเรียนคิดว่ามีคำชนิดอื่นที่
เกี่ยวกับกริยาหรือไม่

คำตอบ : คำช่วยกริยา คือ
คำที่ไม่ใช่คำกริยา แต่จะอยู่
ใกล้กับคำกริยา

นอกจากคำกริยาแล้ว ยังมีคำอีกหนึ่งชนิด
คือ คำช่วยกริยา ซึ่งไม่ใช่คำกริยา และก็ไม่สามารถ
ปรากฏอยู่ตามลำพังได้ แต่จะต้องปรากฏอยู่ร่วมกับ
คำกริยา เพื่อบอกความหมายทางไวยากรณ์

คำช่วยกริยา

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอก ชนิดและหน้าที่ของคำช่วยกริยาได้
๒. จำแนก ชนิดและหน้าที่ของคำช่วยกริยาได้
๓. บอก ประโยชน์ของการเรียนรู้คำช่วยกริยาได้

คำถามชวนคิด ?

คำถาม : นักเรียนคิดว่า
คำช่วยกริยา คืออะไร

คำตอบ : คำช่วยกริยา คือ
คำที่บอกความหมายทาง
ไวยากรณ์ของคำกริยา

คำช่วยกริยา คือ คำที่ไม่ใช่คำกริยาและไม่
ปรากฏตามลำพัง แต่จะปรากฏร่วมกับคำกริยาและ
อยู่ข้างหน้าคำกริยาเสมอ เพื่อบอกความหมายทาง
ไวยากรณ์ของกริยา

ที่มาของข้อมูล : บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓

ชนิดของคำช่วยกริยา

คำช่วยกริยา มีทั้งหมด ๔ ชนิด ดังนี้

๑. แสดงความหมายบอกกาลว่าเป็นอดีตหรืออนาคต
๒. แสดงความหมายว่าเกิดเหตุการณ์ขณะใดขณะหนึ่ง
๓. แสดงความหมายการคาดคะเน, ขอร้อง, บังคับ
๔. แสดงความหมายการเป็นผู้รับการกระทำ

๑. แสดงความหมายบอกกาลว่าเป็นอดีตหรืออนาคต

- หมอได้ผ่าเอาเนื้อร้ายออกหมดแล้ว

(แสดงอดีต)

- ฉันจะไปหาเขาพรุ่งนี้

(แสดงอนาคต)

- ครูโอจะไปเยี่ยมญาติที่ต่างจังหวัดสัปดาห์หน้า

(แสดงอนาคต)

๒. แสดงความหมายว่าเกิดเหตุการณ์ขณะใดขณะหนึ่ง

- ผมกำลังอาบน้ำอยู่ เลยรับโทรศัพท์ไม่ได้
(แสดงเหตุการณ์ขณะใดขณะหนึ่ง)
- เขามักออกไปวิ่งทุกเย็น
(แสดงเหตุการณ์ที่ทำเป็นประจำ)
- นาฬิกาเพิ่งตาย
(แสดงเหตุการณ์ที่เพิ่งสิ้นสุดไป)

๓. แสดงความหมายการคาดคะเน, ขอร้อง, บังคับ

- เย็นนี้ฝนคงตกแน่ (คาดคะเน)
- เขายังรับราชการอยู่มั้ง (คาดคะเน)
- คุณต้องคืนเงินผมให้ได้ (บังคับ)
- โปรดงดสูบบุหรี่ในอาคาร (ขอร้อง)

๔. แสดงความหมายการเป็นผู้รับภาระกระทำ

- รถเราถูกรถคันนั้นเฉี่ยวเอา
(รถถูกกระทำโดยการเฉี่ยว)
- เจ้าตูบโดนขัง
(สุนัขถูกกระทำโดยการขัง)

ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำช่วยกริยา

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ชนิดคำช่วยกริยา

ข้อ	ประโยค	คำช่วยกริยาตัวสีแดง แสดงความหมายอย่างไร
๑	เขา ได้ ทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว	๑
๒	ผม กำลัง ทำการบ้านอยู่ เลยไม่ได้ไป ช่วยแม่ทำงานบ้าน	๒
๓	เที่ยงวันนี้แดด คง ร้อนจ้าแน่ ๆ	๓
๔	น้องชาย ถูก แม่ดุเพราะดื้อ	๔

ข้อ	ประโยค	คำช่วยกริยาตัวสีแดง แสดงความหมายอย่างไร
๕	ฉัน จะ ไปหาพ่อที่นครปฐมในวันพรุ่งนี้	๑
๖	รถของพ่อ โดน รถคันนั้นเฉี่ยวเอา	๔
๗	เขา ถูก เชิญเป็นประธานในพิธีมงคล สมรส	๔
๘	นาฬิกา เพิ่ง ตาย	๒

ข้อ	ประโยค	คำช่วยกริยาตัวสีแดง แสดงความหมายอย่างไร
๙	คุณตามักกินผลไม้หลังจาก รับประทานอาหารข้าวเสร็จ	๒
๑๐	คุณต้องรู้จักผิดชอบชั่วดีนะ ไม่ใช่ว่า จะทำอะไรตามใจ	๓

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗ ตอนที่ ๒ โดยแต่งประโยคจากรูปภาพที่กำหนดให้ จำนวน ๕ ประโยค และบอกชนิดของคำช่วย กริยานั้น ๆ ให้ถูกต้อง

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๗
เรื่อง คำช่วยกริยา
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำเพิ่มเติม
- ๓) ประเมินการแต่งประโยคและ
การวิเคราะห์ชนิดคำช่วยกริยา

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) ทำใบงานที่ ๗
เรื่อง คำช่วยกริยา
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๗

ตอนที่ ๒

ตอนที่ ๒ การแต่งประโยคโดยใช้คำช่วยกริยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่งประโยคจากรูปภาพ โดยต้องมีคำช่วยกริยาปรากฏอยู่ในประโยคด้วย

ประโยคที่ ๑

.....
แสดงความหมาย.....

ประโยคที่ ๒

.....
แสดงความหมาย.....

ประโยคที่ ๓

.....
แสดงความหมาย.....

ประโยคที่ ๔

.....
แสดงความหมาย.....

ประโยคที่ ๕

.....
แสดงความหมาย.....

ใบความรู้ที่ ๗

คำช่วยกริยา คือ คำที่ไม่ใช่คำกริยาและ
ไม่ปรากฏตามลำพัง แต่จะปรากฏร่วมกับ
คำกริยาและอยู่ข้างหน้าคำกริยาเสมอ เพื่อ
บอกความหมายทางไวยากรณ์ของกริยา
โดยแบ่งได้ ๔ ชนิด ดังนี้

๑. เป็นอดีตหรืออนาคต
๒. เหตุการณ์ขณะใดขณะหนึ่ง
๓. การคาดคะเน, ขอร้อง, บังคับ
๔. การเป็นผู้รับการกระทำ

สรุปการทำกิจกรรม และตรวจสอบความถูกต้อง

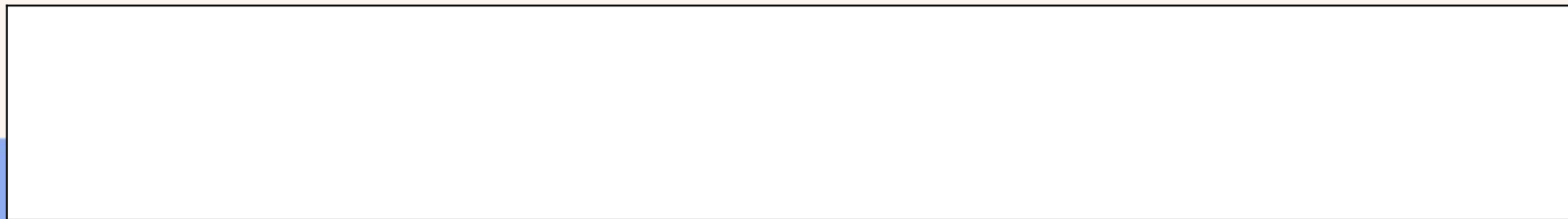
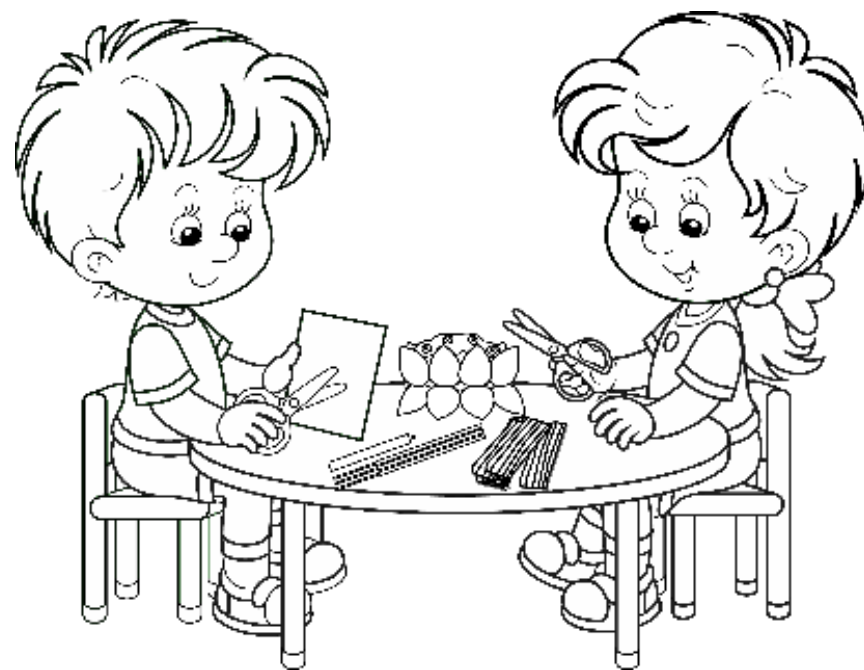

แนวคำตอบ

แนวคำตอบ

แนวคำตอบ

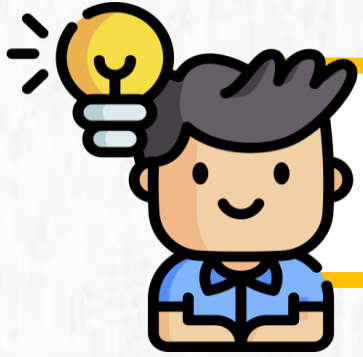

แนวคำตอบ

แนวคำตอบ

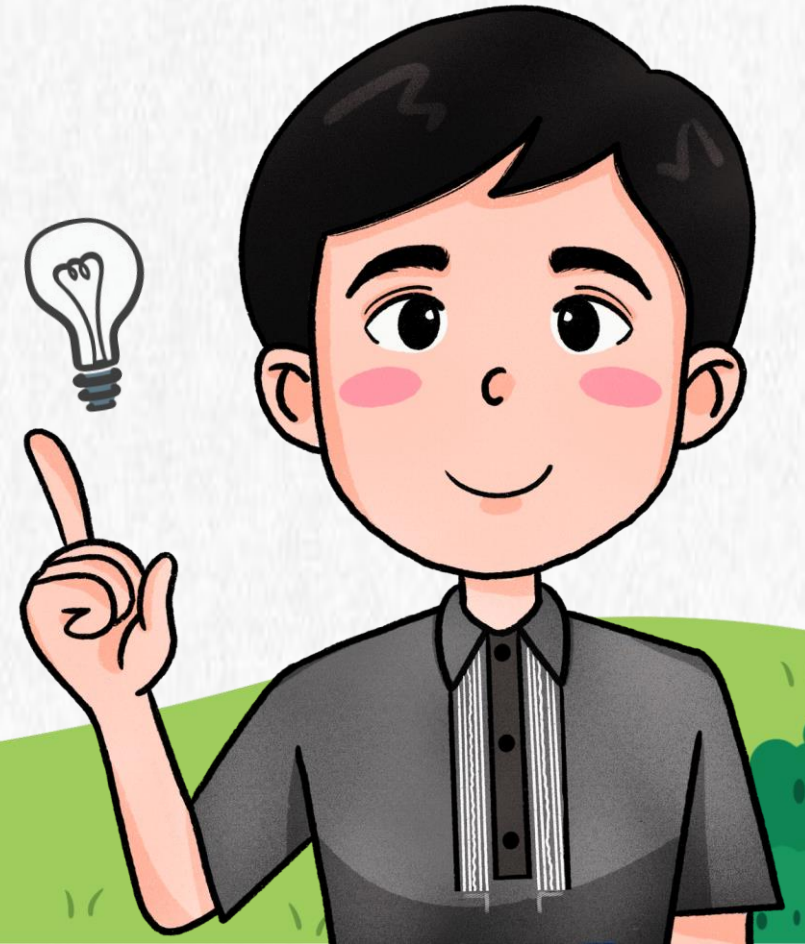

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : การเรียนรู้เรื่อง คำช่วยกริยา มีประโยชน์อย่างไร

คำตอบ : ทำให้สามารถจำแนกชนิด และหน้าที่ของคำช่วยกริยาได้

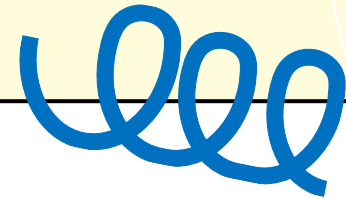
บทเรียนครั้งต่อไป

คำวิเศษณ์

รายวิชา ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบความรู้ เรื่อง คำวิเศษณ์
- ใบงาน เรื่อง คำวิเศษณ์
- บัตรคำวิเศษณ์/แถบประโยคที่มีคำวิเศษณ์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

